

Előfizetési díj:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 hordva:
 Egy évre . . . . . 20.—
 Félévre . . . . . 10.—
 Negyedévre . . . . . 5.—
 Egy hóra 1.50

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitor egy-
 szeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
 Helyi díj minden hirdetésért kü-
 lön 30 kr.
 Nyitlittér: öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
 hová a lap szellemi részét illető minden
 közlemény küldendő. — A küldemények
 csak bérmentesen fogadjatnak el.
 Kéziratok csak rendkívüli esetben kül-
 detnek vissza.
 Kiadó hivatal:
 Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
 hová az előfizetési pénzek küldendők.

Az állam.

Riadót fujnak. Mozgalmi bárczákkal
 zavarják családok nyugalmát. Allamirozva
 van fél Magyarország, a másik fele pedig
 idegesen kapkod a hírek után, várja, hogy
 felrúzzák kinos vergődéséből.

Néhány ezred mozgósítása és mily
 játék a tévedéseknek és következteté-
 seknek!

A lapok hazafias hallgatásra utalvák,
 a készülődek sűrű ködbe burkolvák;
 Berlinben békebizottság kongresszus; Bécs-
 ben nagy képű titkolódzás; a grániczon
 muszkaerzelmű tábornokok; Magyarországon
 tévelygés, gyanítgatások és zavar:
 egy labozó politika háromszázados chaosá-
 ban felfordult világa az érzelmeknek, vá-
 rakozásoknak és történeteknek.

És ezt nevezik aktiónak.

Nincsenek előléptések; nincsen álta-
 lános mozgósítás; Oroszország Galícia
 felől csak a finanszokat működött; a mo-
 narchia haderejének vezetésében semmi
 változás; Dalmátia és Horvátországban
 nagy katonai parádéra gyűjtik össze a tar-
 talékosokat; a bosnyák menekültek rég-
 től itélő bíróság tereli össze, hogy átszál-
 tassa a határon! Anglia külön egyezkedik
 s a walesi herceggel kereszteret vet a
 „mindig elkészült Ausztriára”; Törökország
 gyanús szemeket mereszt a házkerítés
 alatt állókodó seregekre: egy „birodalom”,
 mely szemfényvesztést üz befelől, s foszto-
 gátásra készül kifelől.

Es ezt nevezik aktiónak.

A hivatal-szoba asztalától, a műhely
 szerszámától, az arató sarlótól, jegyesi gyü-
 rütől, hitvesi ágytól fegyver alá szólítják
 néhány ezred besorozott katonáját; három
 hadosztály mozgósított zászlója alá hívják
 he polgári kötelességét, a kit az „avatás”,
 eskü és rendelet kötelez; apák, anyák, nők
 és gyermekek megdöbbenve és aggodva
 néznek az események elé: ime egy nem-
 zet felelős kormánya, a mely államot, tár-
 sadalmat, foglalkozást és tüzeltelt zavar
 meg, s erre a három szóra nem ad felvilá-
 gósítást: ki ellen és miért?

Es ezt nevezik aktiónak.

A külügyi politika ma a kongresszus
 napján sem tudja mit akar, mi a célja,
 mily horderejűek intézkedései; a nagyhat-
 talom, mely a nemzetközi tanács zöld asz-
 talához megy kétes programmal, járdakoptá-
 tióhenezéssel, orrvadászhoz illő fegyver-
 zetben; egy kormány, melynek szándékai
 gonyt és kacaját keltenek; egy katonai státus,
 melynek dupla zsold az istene és elszege-
 telve megy a kongresszusra; egy eladosó-
 dott monarchia, mely kölcsönt vesz, meg-
 ingatja a hitelt, megbomlasztja az ipart
 és kereskedelmet, hogy a közvélemény
 egyhanguságával elítélte és kárhözvitott po-
 litikát ezredévekre szóló csalással csejnye
 keresztül.

Es ezt nevezik aktiónak.

Szörnyű visszaélés nemzetek hitével,
 családok nyugalmával, a politikai becsüle-
 tességgel, a közállapotok sirlamasságával,
 a józan ész által diktált érdekekkel! E
 visszaélés, mint iszonyu raffineriával ki-
 módolt terv, melynek végrehajtása mil-
 lióba kerül, bontakozik ki előttünk.
 Honnan vegyük a hidegvért e pél-
 dátlatlan alaváló politika igazi célzati-
 nak osztorozó jellemzéséhez? Mert mióta
 a világ áll, s népek pénzével és vérrel ha-
 talmak rendelkeztek, ily utolsó izzig me-
 phistói ördöngösséggel kicsinált nemzet-
 ellenes politikával nem ültették fel az or-
 szágokat.

A bolondítás mestersége aprólékos-
 ágú kifejezéstől éllel készíti itt elő a
 csapdát; a család tudományok készlet-
 sel megkötött vékonyság rugókkal műkö-
 dteti gépezetét; a legemesebb eszmék, a
 legmagasztosabb célok a kormányzati ér-
 dekek vakságával töretnek kerékbe; s
 mindez annak látszatával, hogy nagy ese-
 ményektől terhesnek és világraszóló erel-
 ményektől gazdagnak tűntetik fel a poli-
 tika napi jelenségeit.

E jelenségek között legizgatottabban és
 legzavarólag hat a részleges mozgó-
 sítás, mely sujt családokat, sujtja a pénz-
 ügyeket, sujtja közgazdaságunkat s ugyan
 akkor elárulja közérdekeinket. Senki sem
 tudja miért, senki sem bizonyos meddig,
 egyik megkapta a behívót, másik várja a
 behívást; van szóbeszéd, van tervezetés,
 van bizonytalanság: csak hit, bizalom és
 lelkesedés nincs sehól.

Vitvak-e így még valaha igazi moz-
 gósítás? Van-e eszély és igazság oly moz-
 gósításban, mely színtalant állít fel Erdély-
 ben drága pénzen, sok munkás kéz igény-
 bevételével, hogy ennek színtalanságát ko-
 médijá alatt csak úgy találomra kirendelt
 hadosztályok behívott munkás kezeivel men-
 jenek kirabolni és meghódítani kopár bér-
 csek vadonat tartományait?

S mégis úgy van! Hiába volt min-
 den tiltakozás, hiába minden határozat; a
 bécsi politika megmászhatatlan következe-
 tességgel tör annak megmászhatatlanságára,
 a mit a nemzet megmászhatatlan elítél.
 Csúpnán fogásait, csúpnán eszközeit másítja
 meg, s egyszer saját szakállára, majd
 Oroszország állandozása mellett, most Eu-
 rópa megbízásából szeretné a részleges
 mozgósítás tényével félvezetett nép véle-
 ményében támadt zavaroson át végrehaj-
 tani az egyhangulag elítélt tervet.

Erdemes-e ezért családok nyugalmát
 felzavarni és a tönk szélén álló nemzetet
 felesleges áldozatokba kvernii? Hiszen, ha
 már annyira rajta csüggnék a monarchia
 végrőlésát okozó terv végrehajtásán: ám
 oroszokaják azt keresztül a fegyver alatt
 álló véderől leintítésével. Bosnyák ingyen-
 élők kísérteül unig elég a „dupla lényug”,
 nincs veszély” aktiójára a meglevő had-
 keret, minek allamirozók csupa merő bo-
 londításul e nemesebb idegrázkódításra
 méltó nemzetet. Hiszen, ha komoly s
 muszkaellenes actióra szöllítanák fegyverre
 az ország tartalékosait, minden érzés, min-
 den gondolat a nemzeti lét megvédésének
 villanyos lelkesedésétől válnék itássá, hogy
 az anyák fiaikat, a nők férjeiket küldjék a
 gyűlölet hosszú és életosztón szenvedélye-
 nek izomfeszítő viharában győzni vagy
 meghalni.

De a mi készül, az nem muszkaelle-
 nes háboru, az a rutul megcsalt közvéle-
 mény rovására és megterheltségével járó
 részleges mozgósítás részleges aktiója.
 Nem egyéb az, mint az az esetről esetre
 dolgozó félkegyelmű politika rég megkö-
 tött terhes szerződésének szuron villogás
 és puskapor szagoltatás mellett való be-
 gitatása. Katonai dobszó és trombitalárságok
 altatják majd a nép összekavart lelkiisme-
 retét, s e lelkiismereti tévelygésbe elte-
 metik a panaszt és óvatát.

A feketesárga zászló alá hívott ez-
 redék legénysége indul a határra, hogy
 az egész ország eszméinek és érzelmei-
 nek bizonytalankodása és nyugtalanko-
 dásai között a Bulgáriában ellenségessé
 váratk emelő orosz hatalom tulengző bi-
 rodalmi vasöve mellett az Albrecht főher-
 czeg által kicsinált kárpótlásul a felszított
 ruha legrongyosabb darabjára rásüssék a
 mi akaratunk bélyegét.

Azontul Magyarország földaborszára
 van dobra aknával, oszóvával, osztozko-
 dási mértékével a keleti kérdés. Addig is
 azonban „hazafiasan” merülünk hallga-
 tásba a készülődek és erődítések felett,
 mert még rossz néven találja venni a
 muszka, pedig isten és a nálánál közelebb
 levő czar látja e kormány lelket, hogy
 „hazafiasan” nem a muszkát eszálja álria-
 dójával Verhovay Gyula.

Budapest, június 13.

Az „Ellenőr” a maga buzgalomában már
 ugyancsak hévvel vágja a kormány alatt a fát.
 Azon cizkire vonatkozólag, mely lapunk tegnapi
 számában a közoktatás rendezésének ügyében meg-
 jelent, szemünkre veti, hogy annak állításai légből
 kapottak, s hogy a mennyiben az enquete határo-
 zatai eddigelől sehól küölve nem lettek, az egész
 cikk csak „ismeretlenben való találgatás.” Erre
 nézve megjegyezzük, hogy elég szomorú, mikor az
 egész közönséget nagyon is közelről érdeklő kér-
 désekben sem kapni meg a kormány részéről
 a kellő tudósítást, s már a tanügyi rende-
 leteket is titkos ukázok alakjában adják ki,
 mint a népgyűlések tárgyában kiadott rende-
 lettel történt. Az „Ellenőr” azonban csende-
 sen megnyugszik, akár mik legyenek is az emli-
 tett határozatok, hiszen ha egyszer rendelt alak-
 jában megjelennek, ugy is az „Ellenőr” tiszte lesz
 azokat egékig magasztalni. Azaz, hogy bizony az
 „Ellenőr” hangja is olys valami látszik, mintha
 nem akarna annak hitelt adni, hogy a
 közöltök adatok valóok. Pedig fájdalom, valóknak
 kell azokat újból is nyilvánítanunk. S midőn lap-
 tarsunk oly fitymáló modorban rozsol értesültsetg
 vet szemünkre, elárulja egyzersmind, hogy a dolog
 felől egyáltalán nincs informálva. Egy szuszra
 ugyanis a mondatokattal felciszéri dr. Fodor
 József egyetemi tanár felszólasát. Csakhogy Fo-
 dor felszólasának érve épen abban áll, hogy: „az
 orvosatanuló a jelenlegi tanrendszert illető kénye-
 ten fölötte sok időt természetrajzi s természettudomá-
 nyai ismeretek beszerzésére fordítani, minthogy a
 gymnásiumban nem volt eléggé alkalma ezeket el-
 sajátítani.” Ebből kifolyólag Fodor azt sürgeti,
 hogy a gymnásiumban a természettudományok tanu-
 lánymozására több idő fordítassék, s hogy a be-
 rendezés miténtjéit illetőleg kérdésszennek meg az
 orvosi tanítás szaktisztulstei. Amde a kormány
 errel ellenkezőleg minden szakférfut az enquette-
 ből kizárt, s épen a természettudományokat szori-
 totta ki az alsóbb osztályokból egészen. Hogy ho-
 gyan lehet aztán egyszerre a kormány, elhatáro-
 zását, meg dr. Fodor nyilatkozatát magasztalni, ahhoz
 kulesot csak az Ellenőrnél divatos logika nyujthat.

Budapest, június 13.

Távol levén a fővárostól, csak most
 értesültem a felől, hogy több lap akként
 említette fel a „Független Hírlap” keletkezé-
 sét, mintha az újlapot az országgyűlési függet-
 lenségi párt hozta volna létre, mint jó-
 vendőbeli organumát. Félreértések el-
 hártása végett szükségesnek tartom köz-
 tudomásra hozni, hogy a függetlenségi-
 párt, mint ilyen, egy új organum
 létrehozása iránt nem intéz-
 kedett.

Budapest, június 13-án 1878.

Mocsáry Lajos,
 az országgyűlési függetlenségi kör elnöke.

A főrendiház holnap június 14-én dél-
 után két órakor ülést tart.

A képviselőház igazságügyi bizot-
 tsága ma délelőt tartott ülésében hi-
 teltesítette a rendőri büntető javaslatra
 vonatkozó jelentést, melyet Pauler eladó a
 legközelebbi ülésen fog a ház elé terjeszteni. Mint
 értesülünk, a kormány e javaslatot a jövő héten
 szándékozik a ház napirendjére felvetetni.

A képviselőház várnagyai bizot-
 tsága mai ülésében tárgyalás alá vette a francia,
 olasz, és német kereskedelmi szerződéseket hatály-
 nak meghosszabbításáról szóló javaslatot. Tre-
 ffort miniszter kijelenti, hogy a szerződések me-
 ghosszabbítása az év végéig remélhetőleg minden
 nehézség nélkül létre fog jönni. Franciaországgal
 ez már tisztába van hozva, s a másik két állam-
 mal is folytak a tárgyalások. Az alatt valószínű-
 leg létrejönnek az új tarifaszerveződések, melyek
 megkötése iránt Ausztriában is élénk óhajts nyil-
 ván. Mudrony a miniszter kijelentésében meg-
 nyugszik s nem ellenzi a jelen törvényjavaslat elő-
 fogadását. Gr. Apponyi kéri, hogy azon esetre,
 ha Olaszországgal nem sikerül a szerződés me-
 ghosszabbítását, mit szándékozik a kormány tenni?
 Trefort miniszter válaszába, hogy ez iránt a
 kormány rövid idő alatt tisztában lesz, s ha a
 meghosszabbítás nem sikerül, ideiglenes rendszabá-
 lyok lesznek szükségesek, melyekre nézve a kor-
 mány annak idején az országgyűlésnek előterjesz-
 tését fogna tenni. A bizottság ezek után a tjavas-
 latot valóztatlanul elfogadta.

Felhívás. Az ar.-megyei választó kerü-
 let közgyűlése a június 13-án Sárközön a ven-
 dégő tereben párt érkezetelt tart, melyre az
 elvtársak meghívattak, ugy azok is, kik metalan
 megdöbbenéssel meghívást nem kaptak, felkérésnek a
 megjelenésre. — Szamostelek 1878. jun. 11. Je-
 szenszky Mór elnök.

A távirdu állomások a „Pester Lloyd”
 értesülése szerint utasítottak, hogy oly sürgönyök
 továbbítását haladéktalanul megtagadják, a melyek
 hadászati érteket tartalmaznak.

Az osztrák alsóház a kiegyezési
 bizottsága ma délelőt tartott ülésében 21
 szóval 13 ellenében elvetette az urakházának a
 bankstatutum 40-ik szakaszára vonatkozó mo-
 dosítást. Az osztrák-magyar kiegyezés létrejötté elé
 tehát ismét egy új akadály görült, mely lénye-
 gere nézve bármily jelentéktelennek mondható is,
 mégis az osztrák kormányhoz fog némi kellemet-
 lenséget szerezni, mert az urakháza nem egy
 könnyen lesz rávehető, hogy megváltoztatása határo-
 zását, a melyet az osztrák alsóház két ízben elterő
 véleményére daczára is fenntartott. A bankstatutum
 kérdéses 40-ik szakasza a fótanás hatáskörére
 vonatkozik. Ezen ügynél megkell még említenünk,
 hogy Preit osztrák pénzügyminiszter a kiegye-
 zési bizottság szóban forgó gyűlése alkalmával a
 vita folyamában kérkedett azon érdemével, hogy
 Magyarországól onni engedményt tudott kiskir-
 ni. Preit pénzügyminiszter ezen nyilatkozatát
 constánthú azert, hogy ezzel is erősítsék a Ti-
 zskormány által kötött kiegyezésnek Magyaror-
 szágra való káros volta mellett felhozott alapos
 indokokat.

**Bismarck congressus javaslata a
 socialisták ellen.**

Már több ízben volt jelezve, miszerint Bis-
 marck herceg a congressus tagjait fel akarja szó-
 lítani, hogy övrendszabályokat hozzanak a socia-
 listák ellen. Az „Observer” erre nézve leglitélese
 forrásból merített tudósítást szentit azt állítja: mi-
 szerint Bismarck csakugyan komolyan szándékozik
 a congressuson ezen kérdést szönyogere hozni,
 de alig várható, hogy kivérven egy hatal-
 mat, a többi is fogná őt támogatni. Ezen
 terv tulajdonképen Pétervározt fogamozt meg
 és Bismarck épen időszerűnek látja azt a
 congressus elibe terjeszteni. De a német birodalmi
 kancellár feledni látszik, miszerint épen Német-
 ország volt azon hatalom, mely csak úgy járult a
 congressus tervéhez, ha azon semmi más kérdés,
 mint a san-stefanoi szerződés elő nem hozatik, ezt
 azért kötötte ki magának, mivel félt, hogy a len-
 gyel kérdés, Németországra nézve a legkénye-
 sebb, legbántóbb, előhozhatának; Franciaor-
 szág ép ugy kikötötte magának minden más kérdés
 mellőlészt a congressuson, így tehát Bismarck herceg absurdumot kíván. Azert,
 mondja az „Observer”, mert Németországban az
 elégedetlenség oly fokon áll, hogy a socialismus az
 által csak erősödik, ni csak onné ered, mert a
 kormány legkevésbé jóakórát sem mutat a nép
 anyagi bajain segíteni, nem következes, hogy más
 államok, hol vagy a socialismus nem fejlődött annyira
 ki és nem mérgesedett el, vagy ahol belátja a kor-
 mány, hogy ezen politikai pártnak ép ugy kell
 létejét megengedni, mint minden más pártnak,
 oly szigorú rendszabályokat hozzon, mint Németor-
 szág akar hozni. Franciaországgal sokkal erősebb
 rázkódást szenvedett a communismus által, mint
 Németország e két merénylet által, mely csak egy
 egyén ellen tört ki, és még is eszébe sem
 volt az egész párt és a communismus ellen
 oly szigorú fellépni, mint Németország kezdi,
 elég, hogy azokat, kik az 1871-diki márczius-
 18-i májusi a feendőlkormány ellen fegyvert ra-

gadtak, ártatlanokat leöltek, vándalsággal pusztítottak
 egy gyönyörű várost, megbüntették, pedig bi-
 zony Franciaország kormánya sem dicsékedhetett
 renden tuli liberalizmussal. Németország tehát nem
 fog czélt érni, ha a javaslatot a congressus elibe
 terjeszti s azon szerencsétlenek közül, kik a német
 zarnoknág elől külföldre menekültek, egy sem fog
 kiszolgáltatni Németországnak.

**Nemzetközi mezőgazdasági kon-
 gressus.**

— Saját külön tudósítónktól. —

Páris, jun. 11.

Ma a Trocadero palota disztermében a fran-
 czia mezőgazdasági egyesület által rendezett nem-
 zetközi mezőgazdasági congressus pontban 2 órakor
 megnyitották.

Az elnök Dampier marquis — taps és tet-
 szénnyilatkozatok által megszakított beszédében fel-
 hívta a külföld képviselőit s köszönetet mondott
 a walesi hercegnek, ki a congressus megnyitót ülés-
 én megjelent s az által bebizonyította, hogy a föld-
 művelés virágzósa nemcsak a népet, de a fejedelem-
 ket egyenlőképen érdekl.

Az elnök beszéde után a francia mezőgaz-
 dasági egyesület főtitkára mr. Lecomteux emelt
 szót. Kiemelte a mezőgazdaság fontosságát s azon
 államok közt, melyek avval foglalkoznak, Ma-
 gyarországot első helyen említé.

Az ülés bezárta előtt, mely 3 óra után tör-
 tént meg, az elnök szólott. Az ülésben körülbelül
 150 hivatalos személyiség s a teremben nagyszámú
 közönség vett részt. Hazánk az üléseken Bedő
 Albert főerdőtanácsos, Pekáry Imre gazdasági
 mérnök által, mint a miniszterium által hivatalos
 kiküldöttek és Periahy Elek s Gamani Vilmos
 tanár, mint meghívottak által van képviselve.

A nemzetközi gazdasági congressus e hó
 20-ig napokint tartó osztálygyűléseket a Tuille-
 riakban délelőt, délutánokint pedig a Trocadero
 termében közös üléseket.

**Lengyel-magyar testvéresülési ün-
 nepély.**

— Saját levelezésünktől. —

Homonna, jun. 10.

A magyar-gácsországi vasut oly közel hozta
 egymáshoz a tőzszomszéd lengyel és magyar
 nemzet, hogy a közös szünetelés közös törekvések
 által kifejtett testvéri érzelmek könnyű módot tal-
 lalt kelet fogni és emondani mi fáj, mit érez. A
 keleti kérdés szükségé emelte e találkozási ün-
 nepélyeket. Tavaly volt az első ünnepély, az idén
 a második.

Hazánk központján és alföldjén nem is tud-
 juk mily nagy hordereje van felvidékünkre ezek-
 nek a találkozási napoknak, másépek talán többen
 vénének részt távolabbról is a testvérülés és igazán
 sirva-vidagó ünnepeik. A sajtó is jobban tudomást
 szereszethet róla, s jobban képviselhetné ma-
 gát, nem ugy, mint az idein, a midőn a lengyel
 napi iradalom méltó képviselést tul, a magyar
 hírlapirodalom alig volt képviselve e nagyszerűen
 sikerült és mély politikai nyomokat hagyó ünne-
 pelen.

Kora reggel Abauj és Zemplénből nagy és
 díszes közönség érkezett a legény-mihályi allo-
 másra, a honnan a magy-gácsországi vasutár-
 áság által menesztett kivejont volt indulandó.
 Gyönyörű verőfénye napunk volt.
 A különben esenedes pályaudvaron szokatlan
 sürgős-forgás és élénkség mutatkozott, mintegy
 előre jelezvén az ünneplő nagyszerűségét. A köz-
 mozdony fenőyőgákból font korszakokkal, magyar
 és lengyel nemzeti lobogókkal kitéttetett fel. — A
 szloga személyzet teljes díszben. A közönségen a
 meglatottság bizonyos nyoma látszott, a minőt az
 öröm és fájdalom vegyülete idéz elő az
 arezokon.

Gyorsan érték el Velejét s Veleje után Te-
 rebest, az Andrássy családú fézkeit. Esméztársí-
 tásnál fogva mily könnyen felidézte elménkben
 Terebes Andrásy Gyulát, Andrásy Gyula a keleti
 kérdést, a keleti kérdés a muszka zarnoknágot, a
 muszka zarnoknág a szegény lengyeleket. Egy só-
 hajjal hagyott ut Terebest, egy sóhajjal, melyben
 csak e két szó foglaltatott: szegény Lengyel-
 ország.

A nagymihályi állomáson az ungvári zene-
 tarsaság a rákoczi induló hangjával fogadta a be-
 robogó vonatot, és a tartózkodási idő leteltével,
 felültek ök is egy a számukra berendezett kocsi-
 osztályba. Rövid idő alatt elértek Örmözöt, a hon-
 nan már a vidék gyönyörű kiltást nyujtott. Két
 hegy közt fűszögött a mozdony egy kies völgybe,
 hol az illatos fű, az tőde levegő vidítólag hat-
 tot az utazás alatt már lankadni kezdő kedélyre.
 Egyszerre felült a homonnai állomás, díszes
 lobogóval, melyekkel enyelve játszott a déli
 szellő. Megérkezünk a kitűzött helyre, hol a mag-
 yar és lengyel találtak adott magának, hogy együtt
 örvendezjenek, hogy itt egymás keblén zokogjanak.
 A Homonnai városban alakult rendező bi-
 zottság eln Ujfalusy Mihály szolgabíróval mindent
 elkövetett, hogy a közönség kényelmének eleget
 tegyen. A kocsi beláthatatlan hosszú sora vára-
 kozott a pályaudvaron kiszállítandó a vendégeket
 Szintaljár (Podskale), hol a tavaszi ünne-
 pély megtartandó volt.

A lengyelek Przemysl felől déltől 12 óra
 órakor érkeztek meg. Már jóval a kitűzött idő
 előtt sietett mindenki helyet foglalni a fenőyőgá-
 kból igen csinosan készített diadalkapu előtt, me-
 lyet „lengyel kapu”-nak neveztek el és a melyen
 e szavak voltak olvashatók: „Isten hozott!”, „Vi-
 hajcse!”

A roppant tömeg néma volt, csak meroven
 nézett az útra, a honnan a lengyeleknek érkezőnek
 kellett. A heggyaladaban eldördültek a tarazok. A
 közönség felállt és kalapját kezbe fogá. A legszebb
 jelenet következett.

A rendező bizottság a „lengyel-kapu” alatt
 foglalt helyet. Ujfalusy Mihály a bizottság elnöke,
 és Matolay Etele, Zempléne megye alispánja diszma-
 gyarban. A lengyelek a vasuti állomásból kocsi-
 jöttek, de jóval a „lengyel kapu” előtt mindnyájan
 leszállították és rendezni kezdték a menetet. Elöl a
 magukkal hozott tűzoltó zenekar állt, utána jöttek
 a vendégek négyes sorban, nők és férfiak vegyest.
 Száma mintegy 600-an. A menet megindult.
 És mi láttuk, hogy közelednek, és ajkunkon
 elhalt a szó. A lengyel nemzeti zászló nagy fehér

sasával lengtet a légben. A zászló mellett jobb és
 baloldalt két díszlátót vitték; az egyiket a fel-
 irással: „Ejlen a mi szabadsági és honi
 testvériségünk!” A másikon pedig: „Együtt
 állunk bosszút ellenségünkön!”

Már hallották a lengyel hymaust, és mi még
 mindig hallgatunk. De egyszerre mint menydör-
 gés hangzott fel az „Ejlen.”
 Egy óriási „Ejlen!” mely az arezba szökteti
 a vért, mely kidagaszítja az ereket, egy „Ejlen,”
 melyben minden, de minden benfoglatott, öröm
 és fájdalom, mult jelen és jövő. Csak megküzdeni
 kellett, hogy vége hossza ne legyen a lelkes
 éjleneknek, melyeket visszavertek a bércek és
 szírték.

A „lengyel kapu”-nál a menet megállt, a
 zene elhallgatott. Unnepélyes csend következett. A
 közönség köréből kiemelkedett Ujfalusy Mihály
 szolgabíró alakja, ki lengyel nyelven felhívta az
 megjöttéket, biztosítván őket a magyarok vendég-
 szeretéről és barátságáról, mely a jó és balsor-
 ban egyaránt maradóan, s nem fog meghidegülni
 soha. Viharos éjlenés szakította meg helyenkint a
 beszédet.

Ujfalusy után nyomban felállott Revako-
 vich Henrik lengyel hírlapíró, fűzes és kintő
 szónok, ki egy magyar nyelvre lefordított beszédet
 olvasott fel, utána pedig ugyanezt lengyelül is el-
 szavalt. Elmondotta, hogy azon perczben
 jöttek közénk, midőn a vén Európa
 épen dönteni készült a népek sorsa
 felett.

Es vajjon lesz-e hatalom, mely bátran ráme-
 ren mutani azon vérfagyáló istentelen kegyetlen-
 ségekre, melyeket a vértől megittasult czar kato-
 nai csak legközelebb is elkövettek? Vajjon lesz-e
 csak egyetlen fejedelem is, ki szószólója és támogatója
 lesz az elnyomott nemzeteknek, a leipott
 Lengyelországnak? Testvérüljünk, — kössük meg
 a szoros frigyét — ugymond beszéde folyamán,
 mert a lengyelek csak egy igaz testvére és barátja
 van, és ez a magyar.

Nekünk szükségünk van nemes
 sziveitkre, erős karjaitokra, mert
 mi a zarnoknágja alól nem menekül-
 hetünk másként, csak ha veletek szö-
 vetkezünk.

Ezer és ezer torok kiáltotta most: Le a
 zarnoknág! Le a muszkával! A nők
 kendőiket lobogtatták, a

A congressusok.

— Saját levelezésünk. —

Berlin, jun. 12.

A birodalmi kancellár palotájában nagy a sürög-forgás. — Egyelőre Bismarck a kevésbé nehezebb kérdések elintézésével foglalkozott. A Berlinbe gyülekező diplomaták erősen kifejezték ellentétüknek akart eleget tenni. Személyesen ördöki-legendékkel és féltékenykedésekkel. Nehány perczig még azon gond is bánta, vajjon Németország vendégeit bír- vagy atlaszparknára ültesse-e? — A nehézt kérdést igazi salomonai ítélettel oldá meg: lesznek börpárnák is, s csak a diplomatáktól fog függni, hogy milyenek akarnak ülni. Egy másik etikette-kérdés eldöntését már a táviratokból ismerik. A congressuson résztvevő államok sorrendét t. i. az abc szerint állapították meg, úgy hogy az első szerencsés-szerencsétlen szó majd monarhiáknak fogja illetni.

A sok „előzetes” kérdés bizonytalán több napot fog igénybe venni. A „bökenörre” majd csak ezután kerül a sor. Ez előzetes kérdések közé főhelyen az áll, oroszok-e a congressus szentélyébe a keleti kérdésben érdekeltek fejelelmeket. — A görögök, a szerbek, s montenegrók, a románok — magnus est ordo idem pentium — mind elküldték képviselőiket, hogy hivatalosan álljanak helyt országukért. S e tekintetben különösen Olaszország tesz ki magáért; diplomatái számát csak Anglia mulja felül, mely Beaconsfielddel tizenöt titkárt küld Berlinbe.

Budapest, június 13.

Ma van tehát azon nagy nap, melyen a congressus megnyitattik. Erről egyébiránt már miképp vélekedünk, azt mégis állíthatjuk, hogy egy jó oldal van. Akár biztosítsa a béket akar készítsen elő a háborút, de annyi bizonyos, hogy világosságot fog hozni Európa sötét viszonyába és ha a hatalmak képviselői azt vagy elégedetten, vagy a békét helyre hozták, vagy összezerültt sikkak és megérdele, hogy minden igyekezetük füstbe ment, hagyjuk el, legalább miedgyikük tudni fogja, mihez tartsa magát és meglesznek a csoportosulások. És hisszük, hogy ezen congressus azon véres három esztendő sötétség minden összefűző köteleit is örökre szét fogja repesztani. Ezen congressus továbbá még arra is fog szólni, hogy minden hatalmasságunk ereje vagy gyengesége öntudattal megadja és Európa is a hatalmasságokra nézve tisztába jöbessen. Két hatalmasságra nézve már majd nem tájékozva vagyunk, Angliáról, melyről a krími háború óta azt hitte a világ, hogy minden betelgy gyakorlásról lemondott, és Franciaországról, melyet az 1870-diki háború által annyira gyengítettnek tekintett a világ, hogy minden kombinációból kihagyta. E két hatalom most ismét elfoglalja a helyét, melyet különben is tartott volt. Orosz- és Németország pedig a jelen perczben már nem tűnnek fel oly féltelmeknek és hatalmasságoknak, mint azt hitte Európa, az elsőnek munnassága Magyarországra nézve is elenyészett és épen az idegenlenség levert törökök voltak azok, kik ezen imbusziónal megosztották, Németország belbelsőgágról általános vélemény, a merénylet, a „merénylet-törvény” megbukása, a birodalmi tanács felszólaltatása, és a napirenden lévő számtalan befogatók, tökéletesen elenyészettek mondhatók.

A congressus tagjai közül a muszkák oda nyilatkoztak, hogy a congressusnak egy hét alatt be kell fejezni munkáját, az angolok ellenben azt állítják, hogy erre legalább is négy hét lesz szükséges. A congressus kériből kinevezendő bizottságok pedig nem úgy, mint eléinte volt terelve, Konstantinápolyban, hanem Bécsben fognának összehívni és munkáit végzeni.

A többször meghazudolt török emlékiratról azon hír érkezett Berlinből, hogy ez csakugyan létezik, csak hogy eddig nem adatott be a hatalmasságoknak.

A béke ügyeketezeket nem csekély mérvben paralizálja a keleti ügyeknek napról-napra növekedő bonyodalma. Konstantinápolyban néhány nap óta a város különféle részéből tetemes tüvezések jeleztek, jelesül az egész török városnégyed Anatoli Hissar, nemkülönben több utca Achmedich körül földig égtek. Mindezen tüvezések nem esztégesek, hanem gyújtogatások. Egy miniszter tanács alkalmával pedig egy jókora tömeg szofta rontott az ülésterembe és követelte Abdul Hamid letételét. A zandárokban azonban sikerült a kihágásokat vagy elfolgni, vagy szétragasztani.

A régi „Presse” azt jelenti Konstantinápolyból, miszerint a szultán Tötleben táborokot figyelmeztette a főváros fenyegető állására, mely növekednék, ha a törökök most üritének ki Sumlát. Ennek következtében arra kérte Tötleben, ne sürgetse most oly nagyon Sumla kiürítését. A Vilmos császár ülete ellen második merénylet óta a szultán meg inkább mutatja, minő gyáva, már nem is veri elhagni Jildiz palotát. — Miként a pasa veszi most át Mehemed Alinak a congressusai távolléte alatt a hadsereg parancsnokságát.

A porta panaszgyűző kétszándékos a hatalmakhoz benyújtani, és ott ki fogja mutatni, hogy a bolgárok az oroszok igazgatói következtében a mozlimek kiirtani vagy elűzni iparkodnak Bulgáriából.

Mehemed Rusdi nagyvezír váratlan elmozdításáról a „Pol. Corr.” konstantinápolyi levelezője azt írja, hogy az a legesufosabb módon ment végbe. Egy közönséges insz tudatta az épen minisztertársasban levő nagyvezírnek, hogy el van mozdítva. Oka ez eljárásnak az, hogy Mehemed Rusdi nem tudott a szultánnal banni, s hogy általa annestást s Midhat hazahívását sürgette. Minthogy Mahmud Damad pasa utolsó időben hasonlólag kibékült Mehemed Rusdival, a szultán őt is elcsapta és most a szultán egészen orosz befolyás alatt van. Ugy látszik, elégsé meg ért már ő is arra, hogy a nemzet elcsapa. Es az ilyen gyáva semmirekellőknek küldöttünk arany eskerszort, neki közönséges makk is elég lett volna.

Mozgósítási mozgalmaink célja, némely lap szerint nem csak az, hogy minden eshetőségre elkészüljünk, hanem azt várják, hogy Ausztria a congressusi hatalmak által meg fog bízati oly küldetéssel, mely nézve katonai erő szükséges, vajjon ezen megbízás Bosznian és Hercegovinán fog-e tel terjedni, talán épen az egész Balkán félszigetire és

Romániára nézve is, azt majd a jövő fogja csak megmutatni, ez utolsó esetben a külföldet ugyan alig lesz békés színezeti. A távirada hivatalok oda utasítottak, miszerint minden oly távirat továbbítását, melyek katonai mozdulatokra és elhelyezésekre vonatkoznak, tagadják meg.

A „National Ztg.” azt állítja, miszerint Beaconsfield lord úgy intézkedett, hogy Berlin már jövő hét végén elhagyhassa, — ez ellentétben áll fennebbi híreinkkel, melyek szerint Anglia 4 hetet szán a congressusra — nemkülönben megemlíti azt is, hogy Ausztria állása legkevésbé áll tisztában Oroszországgal szemközt és hogy nagy optimizmus kell ahhoz, azt remélni, miszerint már most lehessen várni e tekintetben kielőgő megoldást, elég, ha azon nehézségek mozdítanak el, melyekből egy közvetlen összeköttetés következhetik.

A congressusról még azt is hírlak, hogy az ülések minden második napon és mindannyiszor három óráig fognak tartani. Németországban a birodalmi kancellár aknázása ellen ugyanazon ellenaknázást akarják fogagnatba venni, mely tavaly a Brogie és Fourton miniszterium ellen oly jól sikerült, a felszólalt után a liberális pártok ismét ugyanazon képviselőket akarják választani, kik élesen székben ütek együtt. Most csak az a kérdés, több bátorságra lesz-e Bismarck hercegnek, mint Mac-Mahonnak volt, ki a republikánus választások után államsínyre készült, de jónak látta, ezen nyaktörő tervtől elállani.

Az orosz lapok mérgesen kikétek Waddingtonnak a francia kamarában tett nyilatkozatának egyik tétele ellen, miben azt mondá, hogy a Balkán félszigeten még más keresztények is laknak, mint bolgárok és ezeknek jogai biztosításáról is kell a congressusnak gondolkodni; azt tartják ezen lapok, hogy ezen nyilatkozat osztrák és angol öbnajtosk viszhangja. És most az orosz lapok épen a congressus megnyitásától meg harciasabbak mint még eddig, kivált a Golos és a Peterburgskija Wjedomosti.

Polábol jelentik, miszerint ott a „Gornano”, „Gorzowski” és „Thurn-Taxis” gózsók legnagyobb sietéssel szereleltnek fel. Azt jelenük Párisból, hogy Waddington fogja megválasztani a congressus alelnökéül.

A berlini congressus tagjai.

Egyik mult számunkban megkezdődött a berlini congressus tagjainak kivonatos életrajzait közölni, most folytatjuk azt és pedig szólnak most Franciaország és Olaszország congressusi képviselőiről:

A francia köztársaságot a congressuson képviselő első sorban William Henri Waddington, a francia külügyminiszter, ki 1826-ban született, Csarladja angol származású. Waddington először is archeológiai és történelmi műveit által tudt fel; az „Academie des inscriptions et belles lettres” 1865-ben megválasztá tagjának, ugyanekkor mint ellentéki képviselő a politikai terre is akart lépni, de megbukott. 1871-ben azonban megválasztották a francia nemzetgyűlés tagjává s mint ilyen a bal-középhez csatlakozott s Thiers politikáját támogatta. Thiersnek egyidejű köztársasági minisztere is volt. Mult év december havában Deazes herceget helyett külügyminiszter lett, noha dipomatikus szolgálatban sohasem volt alkalmazva. Waddington vallására nézve protestáns.

Saint Vallier gróf Franciaország második congressusi meghatalmazottja, a francia köztársaság berlini nagykövete, régi nemes családból származik, a melynek legitimisták tradícióval azonban felhagyott fiatal korában, amint az 1851-iki államsíny után diplomatiai szolgálatba lépett. Konstantinápolyban Moustier néhez időben fontos ügyekben járt el. — A mint Moustier külügyminiszter lett, ő lett az államtitkár. Moustier halála után stuttgarti követ lett, később pedig kopenhágai. Napoleon bukása után a köztársaságkötözött. — A német nyelvben jártassága s a német viszonyok ismerése legalkalmasabb személyé tették őt arra, hogy a diplomatiai értekezésbe lépjen az occupáló német hadsereg főparancsnokává. Ezen nehéz állásban kitűnő francia diplomatának bizonyult. A köztársasági párt legutóbbi felülkerekedésekor mint nagykövet Berlinbe küldetett, hol azelőtt mint attaché is működött. Hogy azóta a Németország és Franciaország közti viszonyok javultak, az az érdeme.

Olaszország képviselője: gróf Corti Lajos osasz külügyminiszter, diplomatiai pályáját mint attaché kezdte meg Londonban, s aztán követ lett Stockholmban, Madridban, Haagban, s majd Washingtonban. Ezen utóbbi állásban az „Alabama” kérdés felett itélő geni választott bíróság megbízásából az itélet végrehajtó bizottság elnöke lett. A konstantinápolyi conferentia alkalmával, mint konstantinápolyi osasz nagykövet képviselte ott hazáját. Mult év február havának végétől kezdve külügyminiszter.

A második osasz congressusi képviselő gróf Launay Ede, Olaszország berlini nagykövete. Svájcban, Spanyolországban, Portugáliában és Franciaországban működött diplomatiai szolgálatban, 1853-ban berlini követ lett, 1864-ben pedig sz. pétérvári, a honnan azonban 1867-ben berlini állomására visszajött s azóta ott is van (1876 óta mint nagykövet).

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése június 13-ikán.

Elnökök: Ghyezy Kálmán. A kormány részről jelen vannak: Tisza, Wenckheim, Péchy, Trefort, Szende, Bedekovics, Széll.

Az elnökségnek előterjesztése nincs.

Ordódy Pál benyújtja a pénzügyi bizottság jelentését a budgettervi s a quótórvényjavaslat iránti teli főrendi módosításokra nézve. Az osztályok mellőzésével fogják tárgyalni.

Baross Gábor benyújtja a vám- és kereskedelmi bizottság jelentését a francia, német és osasz vámserződés hatályának meghosszabbításáról szóló javaslat tárgyában.

Az osztálytárgyalás mellőztével fog napirendre tűzteni.

Ürményi Miksa a napirend előtt a ház jövőendő teendőire nézve akar felszólalni. Nem akarja a külföldet mindenben követni, de nem látja okát, hogy a külföld helyes parlamenti szokásait miért mellőzők. Parlamenti szokások mindenkor, hogy midő fontos események vannak készülöben, a parlament el ne oszlatlított, vagy ha igen, rövid idő alatt egybehívatták. Most ily fontos események idején éljük: ma jött össze a berlini congressus, melyre tegnapelőtt elment a monarchia közös külügyminisztere, ki hogy növelje a bizonytalanságot, elutasítja előt az utolsó perczben elrendelt a parázisa mozgósítását. Kérdi hát a kormányt nem szándékozik-e a házat felvilágosítani arról, meddig akarja a házat együtt tartani. (Helyeslés az ellenzéki padokon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: A legutóbbi napokban semmi olyan nem történt, a mi eleve bejelentem nem volt volna. Különben a legközelebbi

napok valamelyikén nyilatkozni fog a ház jövő napi rendjéről.

Következett ezután a vámtarifajavaslat iránti teli főrendi módosítások tárgyalása.

Mudrony Soma, mint a külfelelőmény előadója ajánlja a főrendek azon módosításának elfogadását, melyekben (mint például a petroleumnál, fegyverpatorknál tett módosításban) méréséki nyilatkozat; ellenben a hol fokozás van (juta, pamutár) a régibb határozatok fenntartását javasolja. (Műtár) a régibb határozatok fenntartását javasolja.

Baross Gábor előadta az el módosítások méltányos természetét s ajánlja azok elfogadását. A részletes tárgyalásnál a ház a módosításokat elfogadja.

A 17. cikk első soránál az életleheltes határidejére nézve Trefort Ágost azt javasolja, hogy 1879. január elejére tüzessek az ki, addig meg fognak történni az előkészítő intézkedések, mert a tarifai ügy átmenet nélkül nem léphet életbe.

Mudrony Soma az iránt kíván felvilágosítást, hogy 1879-ban mely tarifát lép életbe.

Tisza azt arra, hogy vagy szerződéses kötetnek, vagy pedig a jelen tarifát marad.

Apponyi Albertinek szintén aggályai vannak e dolg iránt.

A ház elfogadja Trefort módosítványát.

A főrendi ház többi módosítása változtatlanul elfogadták.

Következik az osztrák-magyar Lloydról szóló javaslatra vonatkozó főrendi módosítások tárgyalása.

Vita nélkül a vámügyi bizottság javaslata szerint fogadtak el.

A szöveg magyarul és németül terjesztvén elő, a ház Baross előadó indítványára, melyet Remete támogatott, elhatározta, hogy törvénybe csak a magyar szöveg vétetik fel.

Következik a bankjavaslata teli főrendi módosítások tárgyalása.

Az életleheltes határidőre nézve Markus István előadó indítványozta, hogy 1878. július 1-én lépjen életbe, s tartson egész december végéig. Széll Kálmán pénzügyminiszter támogatja ez indítványt, melyet a ház el is fogad.

A többi módosításokra nézve több ízben felszólalt Széll Kálmán, legfőbbör sajtó vagy leírasi hibákat igazlva helyre.

A módosítások egyébiránt a bankügyi bizottságtól szóló javaslata tárgyalása tüzetlen ki, — az ülés 12 órakor véget ért.

Egy érdekes sajtóbíróági ítélet.

A mult heten, mint távirati rovatunkban annak idején említve volt, Szekesfehérvárról érdekes sajtóbírói tárgyalás tartott. A kir. ügyész utasítása folytán nygvan az ottani kir. ügyész sajtóbírói indította „Szekesfehérvár és Vidék” sajtó szerkesztője és tulajdonosa Csitári Kálmán ellen a szekesfehérvári kir. törvényszék mint sajtó bíróság előtt. A vád tárgyat az képezte, hogy a „Szekesfehérvár és Vidék” című köznevelési, társadalmi szépirodalmi hetilap több számban politikai cikkekkel közölt, mihez tekintve, hogy az 1848. 18. t-czben politikai lapoktól kövelet övadékok nem tette — a kövadó szejnt j-ggal nem bírt. Ezen sajtóbírók, a melyhez hasonló tudománsszerint több is van folyamatban, ezéja az volt, hogy a vidéki sajtóban a szabad szó lehetőleg elnyomassék. De a szekesfehérvári sajtóbírók (Elnök: Madarasz Lipót, szavazó bírák: Ghyezy Mátyás és Bogay László) a vádlottat a vád-és védésköz meghallgatás után bünos eseménytényálradéknak hiányából felmentette. A jogilag szellemes és remek ítélet s annak érdekes indoklása, mely fontos elvi kérdést döntött el s a sajtó szabadságra nézve egy igen üdős praecedenset alkotott, következőkéül hangzik:

Ö felsége a király nevében. A szekesfehérvári kir. törvényszéknek Csitári Kálmán lapszerkesztő ellenében f. 1878. évi június hó 8-án tartott nyilvános végtárgyalás, a kir. ügyésznek úgy mint kövadónak és panaszlottnak meghallgatásával következőkéül történt:

Mert az 1848. évi XVIII. t-cz. 31. §-a világosan meghatározza, hogy csak az esetben süjtandó büntetésre a lapkiadó, ha politikával foglalkozó időszi lapot ad ki, a nélkül azonban, hogy a hivatkozott törvényben előirt övadékok letennék.

Minthogy pedig panaszlott nem politikai, de csakis társadalmi, köznevelési és szépirodalmi lapot ad ki, mit ezme is igazol, melynek kiadásához övadék letétele a törvény nem is kívánja, a jelen esetben tehát csakis azon vád terhelhető vádlottat, hogy a mint meggyék érvolyamában járó társadalmi lapjának egyik-melyik példányában, t. i. a panaszlott 80. 94. 96. és 97. számaiban érteket politikai kérdéseket, amely tényért azonban, hogy t. i. egy társadalmi lapszerkesztő lapjának egy-két példányában akár egészben, akár részben politikai cikkek közöltek, a hivatkozott 1848. évi törvény büntetését nem rendel, így ezeknél fogva a panaszlott az ellene emelt vádától a büntetésre méltó esemény nem lehetne annyival is inkább felmentendő volt, miután nem bizonyított, de sőt nem is állítottott, hogy a vizsgáltnál felhasznál lap példányon kívül a többi lapok mindannyira — vagy a legnagyobb részben, avagy ezeken felül bármely számban ugyancsak politikai cikkek közlöttek volna.

Minthogy a panaszlott négy lap példányában előforduló kérdések különben is legnagyobb részben részint történelmi tartalmuak, miként a „keleti mozgalom” című; részint tulnyomólag helyi érdekeket; — amennyiben az adóztetés rendszerbe képest a helyi viszonyok mikénti alakulásáról helyi érdekekből s társadalmi szempontból fejtegeti; miként az a 80. számban közteltett.

De végül azért is, miután az ellenkező bizonyítás avagy állítás hiányában panaszlott részéről valókann véteket abbeli előadás, hogy ő nem is gyantiva, hogy panaszlott ezekkel bárki által is politikai tartalmuaknak tekinthetnének, miután a maga azokat társadalmi szempontból valókann tartotta: előzőleg pedig megtekinve, vagy egyáltalán figyelmeztette nem lett az illetékes hatóság által, — hogy társadalmi lapjában részben politikával is foglalkozó cikkek közlöttek tartozkozik, avagy a törvényszabta övadékok tegeje le.

Mintán ezek megtörténte után — hogy panaszlott mégis politikai cikket tárgyakat közölt volna, vagy ha nemcsak a 4., — de nagyobb részben a lap példányainak foglalkozott volna politikával, — leendeti váda helye az 1848. évi XVIII. t-cz. 31. §-ának értelmében az övadék letételénél elmulasztása miatti elmarasztalásnak.

Mintán különben az 1876. évi december hó 7-én benyújtott ügyési indítvány után panaszlott hasonló cikkekkel nem is közlött; a panaszlott lap példányainak mindegyike a bejelentés előbbi időről

szólva, így panaszlott ellen ez irányban sem létezhet terhelő körülmény. Végül felelítették, hogy panaszlott ellen fenlevő és a vád alá hozó határozatban a végtárgyaláson terhelő körülmények panaszlottokat a végtárgyaláson tett előadásával olyké meggyengítettek, hogy az 1848. évi XVIII. törvénycikk 31. §. alapján büntetésre méltó eseménytényálladéka jelen esetben megállapítható nem volt.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hir. Báró Wenckheim Béla miniszter ma reggel Körös-Ladányból a fővárosba érkezett.

— Scheffer László munkatársunknak a sajtópörében hozott semmitőszéki ismeretes ítélet a budapesti törvényszéknek, mint sajtóbíróiágnak azon végzésével kézbesített, hogy a már jogerővénnyé vált sajtóbíróiági ítélettel kiszabott egyévi fogság-büntetés végrehajtása iránt teendő előintézkedések céljából, f. hó 14-ik napján d. u. 4 órakor a sajtóbíróiág elnökségénél jelentkeztek.

— Egy trónjától megfosztott fejedelem, a hannoverai ex-kiály halálának hírért hozta meg egy éji távirat Párisból. V. György, Frigyes Sándor, Károly Ernő, Ágost király Angliában 1819. máj. 27. született, hol atyja, akkor cumberlandi herceg, később hannoverai király út. Atyja 1837-ben lépett Hannovera trónjára s vele jött György is Németországba. Az ifjú hercegnek már akkor látszott szembeja, melyet a leggondosabb ápolás daczára sem lehetett orszolmi. Csakhamar majdnem egészen elvesztette mindkét szemo világot s atyja már ekkor rendelkezett becsotott ki, mely szerint azon esetre, ha az ország uralkodó fejedelemé válna, a hivatalos ökleveleknél általa eszközöndő aláírása mindig két olyan egyén-jelentében történjék, kiket a király e célra külön kinevez s kik esküvel kötelezik magukat, hogy a vak uralkodónak minden okiratot lelkiismeretesen fölolvassak. E rendelet csakhamar életbe is lépett, midőn György herceg előbb mint atyja helyettese, 1851. november 18-dika után pedig mint V. György király átvette az uralkodást. Uralkodása nem volt népszerű; absolutistának, saját ügye meggyőzését követő politikájá, melyt vaserelyűl érvényesített, élénk ellentétbe hozták őt népe ezrelmével. Annai népszerűbb volt az irány, melyet a külpolitika kérdésében követett s alattvalói 1866-ban nagy megelégedéssel vettek, hogy királyuk a porosz-osztrák háborúban Ausztriához csatlakozott. — Ez elhatározást trónjáról fizette meg György király. 1866. június hó 15-dikén vette a porosz ultimátumot, mely semlegeségre hívta fel őt. György tagadólag felelt, mire fővárosát, Hannoverát már június 17-én elarastogatták a porosz hadak. György király a hadseregétől dél felé vonult, hogy a dél-német csapatokkal, főleg a bajorokkal egyesüljön. De ezek nem akartak helyükből mozdulni s így György király 18000 fonyi sereggel egy, 27-én Langensalzánál meg halt kénytelen a porozokkal megütözni. A esata nem volt egészen szerencsétlen, de a hannoveraiakat Langensalzánhoz kötötte, hol másnap 40,000 fonyi porosz sereg egészen bekerítette őket. Az utolsó emberg harcaimai nagy capitulálóni — ez az alternatíva maradt a királynak, ki az utóbbi választotta. A hannoverai hadsereg június 29-én letette a fegyvert. A capituláció biztosította a királnak és koronahercegnek magánvagyonát s megengedte nekik, hogy bárhol lakhattak, csak Hannovera területén nem. A király és családja ekkor Hitzingenbe költözött s több éven át ottan is maradt. Egykori alattvalói élénk rokonszenvet tápláltak a trónvesztést iránt, melyek sok alkalommal, de főleg 1868. február 18-án a királyi pár ezüst lakodalmán igen élénken nyilvánultak. György király egyezményt kötött ugyan Porozországgal magánvagyonra ügyében, de nem mondott le uralkodói jogairól.

Sőt előbb Hollandban, később Svájcban és Franciaországban 890 fonyi „Welliego”-t tartott, mely annyira szálka volt a porozok szemében, hogy Bismarck herceg 1869-ben a törvénybe beleegyezésével megtagadta a pénzügyi egyezmény végrehajtását s felfogalta György király minden magánvagyonát. Ez ma is Porozországgal közében van s ez az a híres „Replienfond” vagy „Wellifond”, melynek kamataiból a német kormány a főlhivatalos sajtó embereit fizeti. 1870-ben a francia-német háború alkalmával György király élénk tevékenységet fejtett ki koronája visszaszerzése érdekében. De a sedani események csakhamar meghisztították minden törekvést. Azóta a világtalan, reménytelenül csatlakozott király egészen családi magányában élt. Sokat foglalkozott zenével s régebben mint zeneszerző is kísérleteket tett.

— A b-csabai iparos vándorgyűlést Csitári Kálmán, mint a szekesfehérvári iparosságok képvő- és segélygötelének megbízottja, hívta meg arra, hogy a jövő évi vándorgyűlést Fehérvárról tartassék.

— Összeesküvés. A „Post” jelenti, miszerint több bel- és külföldi város előjáróságaihoz jelentések jöttek több oldalról, melyek azt állítják, hogy a német koronaherceg élete veszélyeztetve van. Ezen közlések, melyek ismert köztisztelőben álló egyéniségektől jöttek, azt mondják, hogy Németországban egy összeesküvés létezik, melynek célja az, hogy a császár és a koronherceget megöljék, hogy Németország egy csapásra veszítse azon két főt, mely a nép közt legnagyobb tekintélyel bír és az által legnagyobb változás idézhetőessék elő a német államügyekben.

— Pest megye állandó választmányá nya ma délelőtt rövid ülést tartott, melyen a szokásos havi jelentések otvatstak fel. Ezek adminisztratív természetű közei ügyekre vonatkoznak s jelentékelesek.

— A bányász visszakezelésének évszázados ünnepélye ügyében tegnap délelőtt tanácskozott Ormos Zsigmond német főispán elnöklete alatt egy bizottság, melyre a déli megyékből nagy számmal érkeztek a képviselők. Részt vettek több között az értekezleten Gorove István, Thurn-Taxis Egon herceg, Csekonits gróf, Pausz alpásn stb. Hogy az évszázados ünnepély minél fényesebb legyen, ő felségét a királyt is meg akarják hívni.

— A magyar tisztviselők országos egyesületének igazgató választmányá Dr. Praker Tivadar elnöklete alatt f. hó 15-én d. u. 6 órakor alakult ülést tart, melyen a folyó ügyek kívül az összes tisztviselők, valamint a hét tágból álló segélyügyi bizottság megválasztása van napirendre tűzve.

— Egerből írnak: Ott nagyszerű előkészületek tesz a megyei és városi hatóság, egy a közönség is az 1829. évben elhunyt egri szülött Vitkovits Mihály f. é. augusztus 25-ikére eső 100-ik születésnapjának méltó megünneplésére. Ez irányban már a hatóságok, papok és polgárság előkelőbbjei értekezleteket tartottak s egy az ünnepélynek megfelelő program kidolgozására, — (melynek főbb pontjait többek közt az ünnepelt szülőhazánk egy emléktábla általi megörökítése, egy Vitkovits-Album, s

a költő összes műveinek kiadása képezendik) — már egy, Eger város tekintélyesebb férfiból összeállított bizottság is alakult.

— Balogh Zoltánnak, a váratlanul elhunyt költőnek, ki mint művelt szellem író és elvszlard férfiú egyaránt közbünelésben állott, egyik utolsó művét közöljük itt. Budapestben írta, midőn Budapestben időzött, és pedig Zimay László számára, kihez régi barátság csatolta. Zimay a Pécsét tartandó dal-ünnepélyre egy induló szerzésével birta meg a dalár-szövetség, egész szöveg kellett, ekkor hozta össze a kedvére véletlen szerencse Balogh Zoltánnak, a ki mindjárt készséggel ajánlkozott a megzenésítésre vers megírására, és másnap el is küldte. A költemény gyors írtékét, s mozgalmas napjainkkal különösen összhangzó. Ekként követezik:

Mi vaszaga föl a magyart anyi dulo szep után? Kárhoz nyuljon kez urja, hogy raszjon ut tusán? Haj, konyelmni ellen, ki a hóg magyart egy fölveser: Nem érezted még erejét, harcaiban a szeltem!

Szép a béke, hogyha dalnok csak virulást énekel. Keblünk ha szent országban földi árdt nyerte el. Csak magyarság ezéja vaszaga, mindig ifju ter vérti. Tetterenék szép gyümöcsé áldja hön terét!

S van, ki gátat merne vetni ily dicső szep alimák? Jöjj, ki bár a nagy világon, mérközünk ná hősök! Megmutatni, kell, a dalal, kell, a kardal, mik vaszagnak! Kizárva anyi nagy viharal: szaz halálal bírtatnak!

— A Terézváros VI-ik kerületének kétszázas bizottsága a képviselőválasztás ügyében szombat f. é. jún. 15-én d. u. 6 órakor a terézvárosi kör helyiségében (király-utca 45. sz. a.) Dobos Ferenc elnöksége alatt ülést tart, melyre a nevezett bizottság tagjai megjelenni kéretnek. Dr. Bakonyi Elek jegyző.

— Choleraeset a fővárosban! Lóki Imro 68 éves eszmadia tégnapelőtt külső vacziut 5. szám alatti lakásán hányszelelés folytán esti 6 órakor hirtelen meghalt. A hullaboncolás choleraerát konstatált.

— Az országos színészeti tanodában az évi vizsaga f. hó 17-én kezdődik, s következő sorrendben fog lefolyni: Hétfő, jun. 17. I. drámai és operai osztály. Elmélet. Tanár: Dr. Váradi Antal. Kedden, jun. 18. I., II., III. drámai osztály. Elmélet. Tanár Bercsenyi Béla, Szerdán, jun. 19. I., II., III. operai osztály. Elmélet, zongora. Tanár Mikolcs Sándor és Bakics F. Péntek, jun. 21. I., II. drámai osztály. Elmélet és gyakorlat. Tanár Szigeti József. Szombat, jun. 22. I., II., III. operai osztály. Enek és gyakorlat. Tanár Káldi Gyula és Kovácsik Amát. Vasárnap, jun. 23. I. II. oszt. Vívás és tánc. Tanár Keresztosi és Campilli. Hétfő, jun. 24. I., II. drámai osztály. Elmélet és gyakorlat. Tanár Bercsenyi Béla. Jul. 1. és 2. a végzett növendékek előadása a nemzeti színházban.

— Az osztrák államvasutat ezelőtt délután 3 órakor naponta indított gyorsvonatokat Budapestről Bécsebe. A két év előtti nagy fölvárat miatt azt beszéltette s azóta meg sem indította. Most csak a reggel 8 órai gyorsvonat áll fön. De az osztrák államvasutnak kötelessége volna a forgalom élénkítésére, s a magyar kereskedő világ könnyebbségre mindent megteenni. Hisz-ez is, hogy a három órai gyors vonatok ismét életbe lépnek, mert a budapesti kereskedők nagy hasznát vették és vennék újra.

— Pest megyében, Tápó Györgyén a kanyaró járványképen lépett föl. Ezen betegségbe esettek közül csak kettő halt el, 16 meggyógyult, 8 gyógykezelt alatt van.

— Az országos és nemzetközi bizottságszaga intézői elleni fejtető per végtárgyalásának folytatását lapunk jövő számban adjuk.

— Párisi kiállítás. A földmívelés, ipar és kereskedelmi magy. királyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott vallás- és közoktatási m. kir. miniszter az 1878-iki párisi kiállításal készítőndő hivatalos jelentés főszerkesztőjévé megválasztotta:

Kelti Károly miniszter tan

ását eszközölnek, az más alkalomra hagyták. Különben maga a kis falusias érdekeskedő bir a mennyiben talán a nyegyelő Lőszben igen gyakran talán Elopsa, primigenius és Cernus megacerus esontvázt. Nemrég a templom oldala mellett szővén találtak Mamuth esontokat, sőt valószínűleg az őrisi által egész esontváza is ott foglal helyet, eddig csak a hátsó végtagok és a medence esontokat ásták ki, a melyek közti a helembei tanító néhány darabot a budapesti egyetemnek volt szivas átengedni. Kivánatos volna, ha a muzeum igazgatósága ezen esontok telepre is fordítaná figyelmét, s a derék lelkesítő mindazon tárgyakat, melyek között sok van, mely a maga nemében ritkaság, a tervezett külöldi kiállításra megszerezze.

A hajléktalanok menhelyében a kór-ház-utca 3. sz. alatt a múlt hónapban vagy 450 egyén talált éji nyugodalmat; de nemcsak ezt, fűrdő, tisztaságot is. A szegénység bizony sokszor rászórt jótétemények veszi, a mint hogy az is. Segítő intézet, mit magánosok jószívűsége tart fenn. Megérdemli, hogy szélesebb körök is részesítsék támogatásukban.

Az ultramontánok Németországban. Egy rendőrbizós Kempenben két munkást fogott el, kik úgy nyilatkoztak, miszerint sajnalják, hogy Nobling merénylete nem sikerült jobban. E nyilatkozatukért kérdésre vonatván, azt felelték, hogy minden ultramontánok örömeinek kellene a császár erőszakos halálán.

Kifogott hullák. Tegnap este a Dunánál a jobb és balparton egy-egy hullát fogtak ki. A pesti oldalon kifogott hulla alig 20 éves leány lehetett; fehér ing, barna csikós szoknya, fehér kockás, testhez álló fejtető és fekete evaslátni cipő fedte testét. A másik ismeretlen korú férfi hullát vették. Anyira enyészésnek indult már, hogy semmi ismertető jel sem volt észlelhető rajta. A női hullát Siebel Rozánának sejtették, a kit szeretője Frankl Adolf a tennőfogó gyarm szeretője hó 5-6-ika közti éjjel a Dunába lökték. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a szerencsétlen pénzért vett az, a kit a hullámok felszínre vetettek.

Két ifjúrát kurrantáltak. Az egyik Schatz Ignác kereskedő segéd, ki Aradról származott meg, ellopván 102 forintnyi aranyat; a másik Schreier János mészáros legény, ki Erdélyben a pusztakaláni telepen Grausam Krisztián vendéglőstől 842 forintot lopott el. Csak nemét tud, magyarul igen levelet. Beszéd közben hebeg. Most valószínűleg a fővárosban tartózkodik.

Megbékítésként egymást. Diamant Manó 17 éves bérkocsis vig legény a talpán, mindig enyélg, bohókodik, ingerkedik társaival. Tegnap délután 4 órakor a Józsefvárosi belkörtől egyik idős pártásba, de ez nem értett ártérből, durván visszafelé, mielőtt csakhamar civakodás támadt közöttük. Diamant Manó pár kézzel kapott oldalára a körhözba szállíták. Bicskás pártását a rendőrség letartóztatta.

Párhuzam. „Diplomatánk” írja a sportlap — a congressusra, lovakat pedig versenyekre utaztak Berlinbe. Ez utóbbiak már — mint a legújabb távirat mutatja — némi jó eredményt tudnak felmutatni, s még többre van kilátás; hogy amazok is ily kedvező constellációt közt vannak-e? majd meglátjuk.

A lábatól megfosztott. Külh Gusztáv, kinek szerencsétlen esetét tegnap jelenték, ma reggel a Rókus kórházban meghalt.

Népnevelés. A III. egyetemes tanítói gyűlés ezen tételét a pónköz vasárnapján tartott delütni ülésben vette tárgyalás alá az egyetemes gyűlés 50. bizottsága. A tárgyalás különben már a múlt évben tartott ülésen is foglalkozott a bizottság a módosításra vonatkozó nézetét több pontba összefoglalva, jegyzőkönyvébe is vette. Schneider István szövelt most fel a tárgyalás előző s indítványozta, hogy a bizottság ez ügyben már kifejezett nézetének fenn tartásával fogadjon el az országos közoktatási tanácsnak a törvény revíziója tárgyában készített munkáját. Rill szintén elfogadja a közoktatási tanács munkáját, de szeretné, ha a bizottság által már megállapított pontozatok közül azok, melyek talán a közoktatási tanács munkájával ellentétesen állnának, ezáltal elhagyatnának. György Iván szintén elfogadja a közoktatási tanács munkáját. Fuchs Ádám a bizottság figyelmét a törvény azon vizsás, ugyóvalon igazságtalan intézkedésére hívja fel, mely az iskolát mulasztók szüleinek megbüntetésénél szokott előfordulni. Az egy napi mulasztást épen úgy büntetik, mint az egy heti kiharadást. Minden egyes igazolatlan mulasztásra egyenlő bírságot kíván megállapítani a törvényben. György Aladár külön pont által óhajtaná a törvénybe iktatni, hogy ne csupán az iskolát mulasztó gyermekek szülei, hanem a büntetést elmulasztó hatóság is büntetés alá essék. Rill József feleliti, hogy hány és hány tankötelees gyermek van csak magában a fővárosban is, akik csak kószálnak az iskolák körül, s akiket meg nem büntet senki, míg az iskolába járó tanköteleesek szülei büntetés alá essék. Indítványozza tehát, hogy mondassék ki, miszerint büntetendő minden tankötelees, aki nem jár iskolába meg pedig minden megint nélküli, aki pedig jár, első ízben megindítással minden egyes további kiharadás 10-10 krali bírtendő. A vita ezzel befejezetett s határozatilag kimondja az 50-es bizottság, miszerint óhajja, hogy a törvényhozás az iskolát mulasztó tankötelees szüleinek avagy gyámjainak megbüntetését illetőleg intézkedjék igazságszerű módok megállapításáról s ennek értelmében intézkedjék továbbá a törvényhozás arról is, hogy a büntetés végrehajtása tekintetében mulasztást előlévő iskolázás is büntetés alá essék. A nyugdíj-törvény illetőleg a megválasztandó előadóknak utasításul adja az 50-es bizottság, miszerint ez ügyben a második egyetemes tanítói gyűlés álláspontját tartsa szem előtt. Ezután előadóknak a bizottság közakarattal Péterfy Sándort választotta meg, ki a megbízatást el is fogadta. A törvény revíziójának tárgyalása ezzel befejezetett, a bizottság az iskolai takarékpénztárak kérdésének tárgyalására tett át, melyről lapunk legközelebbi számban teszünk említést.

Meghívás. A magyarországi néptanító III. egyetemes gyűlésének szervező bizottsága f. hó 15-én Szombaton esti 6 órakor a cukor-utcai iskolában közgyűlést tart, melyre a bizottsági tagok és más érdeklődők szives megjelenését kéri a titkár.

Egyeték, társulatok. — Az akadémia nagy gyűléseinek ma folyt le a második napja. Az ülés tárgyát a bizottságok megalakítása, a tagok választása s jutalmak és pályázatok eredményének megállapítása képezte. Az első (nyelvtani osztály) bizottságának tagjai: Goldziher Ignác, Wolf György és Bara Ferdinand lett; rendes tagul ajánlott Imre Sándor, külöldi tagul pedig Müller Frigyes bécsi egyetemi tanár. A második (történelmi osztály) ajánlatát levezelő tagok: Gyúrfás István, György Endre, Kállay Béni és Zilinszky Mihály. Megválasztott György Endre és Kállay Béni. A rendes tagok megmaradtak. A pályázatok eredménye, hogy a Nádasdi-írás érkezett 6 költői beszély közül egy sem találtatott ju-

talomra méltónak; a Marezibányi-díjra pályázott m.ú. szinte nem felel meg az igényeknek, ellenben a Sámuel-díjat Szvórényi József kapja meg ily című munkáért: „Fejlesztés tünemények a nyelvben, vonatkozással a nyelvújításra”. A második osztálybeli nagyjutalomban Kautz Gyula és István István osztozott, a Marezibányi-díj pedig Hajnik Imrénének ajánlatot. — A harmadik osztály rendes tagul Galgóczy Károlyt, tisztelebeli tagul Krusz Krizosztom apátot tette ajánlatba. — A vasárnapi ünnepélyes közgyűlésen Csengeri Antal megnyitó beszéde az akadémia feladatáról s különösen a legújabb nyelvészeti tanulmányokról fog szólni.

Az országos női párt egylet iparostani-tónó-képző intézetében az ez idei közzvisgák jun. 15-én kezdődnek. — A nemzetközi torna-egylet f. évi június 3-án tornamenteket képező 6 heti tornai póttáborozást nyit, melyre hallgatókat mindazok, kik vagy 8 osztályt végeztek, vagy tanítói állást foglaltak el, s kik azonfelül nemcsak a gyakorlati tornaszabványokat, hanem a vezetésben is bírnak már gyakorlatilag, — díjmentesen felvétetik. A felvételt június hó végéig az egyetemi múzeumtól (Budapest, ósz-utca 17. sz. a.) történik. A tanfolyam június 3-án d. e. 9 órakor kezdődik.

Bál Nagykőrösön. E hó 10-én tartott meg a nagykőrösi négyeleti bál, a Szécsényi fűrdő kertjében, s mint nekünk írják, igen szépen sikerült és kedélyesen ment végbe. Jelen voltak többek közt Gál Mari, Brück Paulina, Fleischer Josefa, Buz Mari, Khon Laura, Vajda Ilka, Faragó nővérek, Szenté nővérek, Biczó nővérek, Trummer Antanée, Compost főhadnagy, Tanácsa Gyuláné urók.

Fővárosi ügyek. — Az orsz. magyar iparegyesület által Budapesten életbe léptetett összes iparpartonokban az évi zárvizsgálatok hó 21-től kezdve tartanak 28-ig. A tanonczok rajzai — az összes iparpartonokból — június 30-án, vasárnap reggel 9-12 óra között az országos magyar iparegyesület nagy termében (IV. országút 10. sz. a.) lesznek közszemlére kitéve.

A lovasárterő ügye. A lőnévésztes emelésére alakult részvénytársaság ismételtten folytatódott az omnibusztelepek átengedéseért a bérleti szerződés az ajánlat értelmében 30 évre felváltva felmondás mellett kötötték meg. — Az ez ügyben kiküldött f.ó. bizottság oda nyilatkozott, hogy a kerepesi uti egyáltalán nem alkalmas a lovasárterő befogadására, sem rendőri, sem egészségügyi szempontból. — Azonkívül az omnibusz telepek földje egyike a főváros legvédelmesebb bér-földjeinek. — E szerint a társulat ajánlata nem fogadható el. A bizottság a társulat céljaihoz alkalmasabbnak tartja az üllői ut mentén az ugynevezett Bakony közlemben fekvő kaszálot s ajánlja, hogy a lovasárterő itt tartassanak. E telek bérlete a társulat számára hosszú időre biztosítható, másrészt a főváros házi pénztára is nagyobb bérletjé-velmet huzhat it egy lovasárterő, mint egy kaszálot után.

TÁVIRATOK. — A congressus. London, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A „Manchester Guardian” Rómából az a hírt veszi: Olaszország a congressus minden oroszországi és Anglia közti külön egyezmény ellen fog nyilatkozni, de a párisi szerződés megváltoztatását támogatandja. Ausztria nyomban elutasítja az elnevezni fogja. A szociális kérdés a congressuson meg is szóba jönne, akkor Ausztria ugy fog szavazni mint Anglia.

Berlin, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) Ma a congressusi meghatalmazottak közül többen egymást meglátogatták. A congressus d. u. fél 3-kor vette kezdetét, a mikor a congressus megnyitására kijelölt kitétek a congressus helyiség felett a német lobogót. A mai ülés a dolog lényegébe nem fog boacsótítani, csak több előzetes formai kérdés elintézésével a megbízó levelek megvizsgálásával, elnök választással foglalkozik.

Berlin, jun. 15. (Az „Egyetértés” távirata.) Beaconsfield, Goresokff és Bismarck intézkedéseiből kitészik, hogy arra számítottak, miszerint a congressus a jövő héti végéig véget fog érni.

Berlin, jun. 13. Kévséssel 1 óra után kezdődött a congressus küldöttek kocsi-menete a birodalmi kancellár palotájá elé. A küldöttek a nagykövetségi fogadót használták, mindnyájan diplomatiail egyenruhát viseltek, mint az európai divatos. Mintegy 20 percczel 2 óra után a birodalmi kancellár födele felett a német birodalom lobogója tűzött ki, mely a congressus megkezdését hirdette. Az utca a palota előtt a rendes közlekedésnek el volt zárva. A congressus tagjai és táviradhiatalvan berendezve.

Berlin, jun. 13. Andrássy grófnak a délelőtti folyamában több ízbeni találkozásra volt Beaconsfield lórdal, ki lakásán a Kaiserhofban Salisburyval dolgozott. Délben Suvaloff is találkozott Andrássyval és Salisburyval és velök hosszabbban beszélgetett a Kaiserhofban.

Berlin, jun. 3. A Brüsszelből ide hivott török követ Karathedory pasa nem mint congressus meghatalmazott működik, ő csak a török congressus küldöttekkel tanácskozik fog. A meghívások a ma délutáni 2 órai megnyitói gyűlésre tegnap este 10 órakor küldték szét. A mai ülés az elnökség megerősítése és különféle formálisok elintézésével fog foglalkozni.

Berlin, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A congressus ma delütnán 2 óra után megnyitott a mai ülésben a formai dolgok elintézése után legfőbbnek csak a congressus tanácskozásainak alapjait képező kérdések fognak tárgyalatni, s így a san-estefani szerződés provisorius feltételei fognak felolvasatni, azonban a tanácskozás folytatása a legközelebbi ülésre, valószínűleg szombatra ha lasztatik. Holnap ülés aligha lesz.

Berlin, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) Beaconsfield lord a görög kérdést igen kényesnek tartja. Azt fogja javasolni, hogy Kretát Görögország hoz kapcsolják, mi-ber már Muszkaország is belenyugszik. To-

vább Görögország még Ruméli a egy részét is kapná.

Berlin, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A congressus legközelebbi ülésének egyikén Angolország indítványozni fogja, hogy Görögország is képviseltethesse magát a congressuson. A congressus közhit szerint békés véget fog érni.

Berlin, jun. 13. (Rendkívüli forrásból.) Miután Bismarck a congressus tagjait rövid beszédben üdvözölte, Andrássy gróf volt első, ki az elnökségnek Bismarckra ruháztatását indítványozta. Andrássy gróf körülbelül a következőket mondotta: miszerint az nemcsak előbbi esetek által szentesített szokás, hanem hódolat nyilvánítás azon fejedelem iránt, kinek vendégiszérete megistiezi Europa képviselőit. Nem kételkedik azon, hogy indítványa egyhanglag fog elfogadtatni. Bismarck személyes tulajdonsága és nagy bölcsessége kezdeknek a congressus tárgyalás alkalmazkodó vezetéséről a congressus munkálataiban. Andrássy e szavakkal végzé: miszerint csak a gyűlékezt tolmácsává teszi magát, midőn Vilmos császár egészségének minél előbbi helyreállítását óhajja. Bismarck némely közből száva után hivatalosan átvette az elnökösködést és a titkárság megalapításához fogott. A congressus elhatározta a tárgyalásoknak titokban tartását. A legközelebbi ülés hétőn fog tartatni, mivel előbb bizalmas megbeszélések fognak történni a meghatalmazottak közt.

Berlin, jun. 13. A mai congressus ülés egyelőre formálisok, az elnökség és az irodai berendezésre volt szentelve. Hétőn lesz csak az első működő ülés, időközben kölcsönös megbeszélések és előzetes tárgyalások tartanak — a meghatalmazottak közt a congressus feladata megoldására nézve. Ilyen előleges tanácskozás már meg is volt az esti fogadás után a birodalmi kancellárnál Andrássy és Suvaloff közt, mely egész éjjel tartott.

Berlin, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A congressus mai ülésében előre láthatóbb el fog fogadtatni azon indítvány, hogy a congressus csak minden másodnap jöjjön össze, s hogy a tanácskozások napjában 2-3 óránál tovább ne tartassanak.

BÉCS, jun. 13. A „Pol. Corr.” jelenti Bukarestből: Románia utolsó erélyes tiltakozása következtében az oroszok előnyulása ellen a Pitești vonalon, Brentelen táborok a muszka visszavonulását rendelte el 10 kilométernyire a román vonaloktól, ellenben a muszka előlérséket a Plojesci-ből Filipestibe egész Prachow folyóig indította előre. De biztosítható adott, hogy a muszka a folyót Kimpini-ig nem fogják túllepni.

Berlin, jun. 18. (Az „Egyetértés” távirata.) A „Daily News” bécsi értesülése szerint Vilmos császár felépülése után ismét lesz három eszázár találkozó.

Bécs, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) Több itteni lap nyilvánosságra hozza, hogy a magyar belügyminiszter a budapesti lapokat a mozgósítás részleteit illetőleg hallgatásra kérte fel. Az osztrák kormány a bécsi lapokhoz ily iratot nem intézett, a lapok mégis hazafini indokból tartozkodva közlik a mozgósítási híreket.

Pera, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A török hadsereg jelenlegi létszáma a következő: Ozman pasa hadserege 135,000, Konstantinápolyban, Izmael pasásé 60,000 Erzerumban, 40,000 albániai és 75,000 ember, kik most alkalmas hadsereggé Ázsiában, összesen tehát 310,000 ember.

Páris, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A „Republique française” igen nyugodt marad a reactionarius mozgalmak dacára. A közlárasságuk hatalma van arra, hogy a békét fenntarthassa.

Belgrad, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A kormányt igen nyugtalanítják azon elkeseredések, melyeket a sok kivégzés okozott Szerbiában. Nem rég 300 fegyveres jelent meg Markovics Jefrem sirjánál, és mind megesküdtek, hogy halálát megbo- szulandják. — Jagodina városa, születési helye, küldöttség által kérte hulláját kiadását.

London, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A hannoveri király csak 3 napig volt beteg, halála egy benső fellakadás következtében állott be.

Washington, jun. 13. Az elnök tegnap a congressustól hitelt kért egy nemzetközi conferentia tartása céljából a ketős folyam tárgyában. A közlésben ez áll: Franciaország, oroszország, Olaszország, Magyarország, Németalföld, Svájc, Görögország a szövetségi kormány meghívását elfogadták, Anglia, Ausztria, Németország és Belgium még nem adtak végleges választ.

Bécs, jun. 13. Az „Abdpost” jelenti: A császár parancsára boldogult György királyt június 14-ől 12 napig udvari gyász rendeltetett el.

Berlin, jun. 13. A bünyügyi küldöttség a már jelentett három felségsértési eseten kívül még nyolc esetet tárgyalt, melyeknél három felmentési eset is van, a többire nézve pedig többé kevésbé súlyos büntömbüntetést mondott ki.

Ráris, jun. 13. Martin Henrik tőrténétőr 18 szóval 15 ellenében Thiers helyébe, Renan pedig 10 szóval 15 ellen Bernard Claudius helyébe választattak meg az akademia tagjaul.

Berlin, jun. 13. A kormány részéről a social-demokratia leküzdésére mindenképp elűtelek szigorú kezelése lett elrendelve, ezenkívül a törvényhatóságok a sajtót is szigoron korlátozandják, valamint az

egyleteket is. A hetedik bünyefitő küldöttség egy nőt 4 évi, egy férfit 2 évi, másikat 1 1/2 évi fogságra ítelt felségsértésért.

Pétevár, jun. 12. Bulletin jun. 12-ről reggel. A császár utolsó éjt nyugalmasan tölte, a gyöngesség kibebbedt, az egyes körjék javulásra mutatnak — Goresokff birodalmi kancellár távolléte alatt őt Giers államtanácsnok szenator fogja képviselni.

Berlin, jun. 13. A „Reichsanzeiger” lapja jelen a koronaherceg egy reideletét közli, melyet június 11-én intézett a birodalmi kancellárhoz: Alig menekült meg isten kegyelméből egy elvakult nyikos kezzeiből ő felsége a császár és király atyám uram, midőn ismét egy lesben álló bios lövegének volt kitéve. Az isten kegyelmes védelme ismét örökösödött drága élete felett, a bünöz ezáltal nygvan nem vesztelet el célját. Azon fájdalom, mikét a sok se okozott, még koránt sem volt oly nagy, mint az nagy bánat, mint az, melyet a császár és király az élete estején beállott eseti nek okozott, hogy agy korában sem lett megkímélve, és fájdalommal tölti el szívet a tudat, hogy ily gaz teték a német nemzetnél oly sebesen következnek egymás után. Azon szíves részvét mindazonáltal, melyet a főváros lakossága tanusított a bün elkövetése alkalmával összekötöttesben azon benső örömmel, mely a felett mutatkozott, hogy élete megmaradt, azon áldások és szerencsekiánatok, melyek a német non minden köréből és részéből, sőt még a külföldről és valamennyi világ részéből, hō németek laknak, feliratoznak, költeményekben, táviratokban, pályá küldeményekben és hasonló figyelmeségek által, helyhatóságai és községi képviselőiségek, világi és egyházi testületek, hatóságok, egyetlek, magas hivatalnokok és magány személyek, minden állás és híratás, kor és nem különböző nékül legbőbb módon kifejeztettek, minden kéltely a császár ő felsége szívében oszlattak a német nemzet változatlan hűségéről és ragaszkodásáról, és megerősödvé érzi meggyőződését, miszerint azon vészes magvetés, melyből ezen bios származtak, a nemzetben nem talának természet talajra. Ő felsége a császár és király atyám uram nygvan meg van illetődve a ragaszkodás ezen onzetlen nyilatkozatai által, melyek meg naponta szaporodnak és meghagyta nekem, hogy minden közel és távol lövegnek, kik benne a nemzet iránti bizalmat felejtették, mindnyójoknak, kik fájdalmai gyáiban szívet örömmel töltötték el, közzhöztelet jelentsem ki. Így tehát ezen legmagas meghagyás értelmében az imént tett nyilatkozat közze tételez emmel megrendelem.

Brüsszel, jun. 13. A király a miniszterium lemondásának elfogadásával Fréde-Orbán urat bízta meg, valamint egy kabinet alkotásával is.

KÖZGAZDASÁG.

A budapesti gabna és értéktőzsde jun. 13. Gabna-tőzsde. A malmo jobb hangulatot mutatnak vásárlásra, gyér kínálat mellett a buza 10 kral dárabbal fizettetett mint tegnap. Körülbelül 15,000 mm. fogalom volt, a többi gabnafaj gyenge üzlet mellett változatlanok maradtak. Hivatalos feljegyzésre bejelentett kitések: Buza: tiszai 2900 mm. 79.2 12.05. 400 mm. 78.8 11.75. 1300 mm. 78.4 11.80. 300 mm. 78.5 11.80. 400 mm. 78 11.70. 200 mm. 78 11.80. 100 mm. 78 11.65. 100 mm. 75.6 10.95. 300 mm. 75.5 10.98. 100 mm. 76 11.40. 100 mm. 73.8 10.45. Legjobb b 2300 métermáza 73.5 és 700 mázsa 73 11, — mind három hára. — Zenta i 3000 mm. 76.2 11.10 három hára. — Bácska i 1200 mm. 74.5 10.57 1/2 három hára. — Pest megyei 200 mm. 77.5 11, 200 mm. 77.4 11, 200 mm. 77.1 10.57 mind három hára. — Felső magyarországi 200 mm. 76 10, 100 mm. 67 9.56 mindkettő három hára.

Zab 500 mm. 6.30. 100 méterm. 6.05. 500 méterm. 6.10. 300 méterm. 5.90 mind készp.

A határidő üzletben buza özre 10.20—10.30, zab özre 6.35—6.45, tengeri, bángsági junius—júliusra 6.00—6.95, káposztarepce 15.50—15.75, bángsági repce 14.75—14.88.

Értéktozsde. Mint hogy a külföldi tőzsdék az osztrák-magyar mozgósítási híreket hausseval fogadták, a mai forgalom már kezdetben is igen kedvező hangulatban folyt. Az előtőzsde elején osztr. hitel részv. 236.30-ra emelkedtek és ezen irányban 236.25-ig haladtak, magyar hitel részvénye 216.50-ig a magyar aranyárjarek 90.25—90.15-ön voltak forgalomban.

A déli tőzsdén tartós maradt az emelkedő irány, a forgalom nagyobb mérvet nem öltött ugyan, de a vásárlási kedv folytonosan tul-sulyban maradt.

Osztr. hitel részv. 236.30—236.80 között mozgottak, magyar hitel részv. 216.75-ön, magyar aranyárjarek 90.34—90.20-ön vásároltattak. Concordia gőzm. részvényekben 370-el, magy. északkeleti vasut részv. 116—116.25-el, magyar sorsjegy 78.75—75-en kellek.

Zárlatok igen szilárd hangulat uralkodott, osztr. hitel részv. 238.50-re, hitel 217.25-ig emelkedve maradtak. A valuta igen lanyha, huszfrankos aranyak 9.37 1/2-en, markjegyek 57.95—58-on kellek.

Budapesti marhavásár, június 13. A mai hetvársáron volt összesen vágó marha 1378 darab, és pedig ökrök 602 darab, tehén 548 darab, biraly 205 darab, és bika 21 darab. — Ökrök ára 52 forinttól 55-ig, tehének 48 forinttól 52 és fél frítig, biralyok 46 forinttól 48-ig. — Noha a vásár élénke nem mondható, a felhajtott jószág mégis mind elkelt.

Bécsi és külföldi üzleti tudósítások. Bécs, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) Buza özre 10.65—10.75, tengeri május—júniusra 7.30—7.40, bángati 7.40—7.50, zab június—júliusra 6.60—6.70, özre 6.85—6.90, rozs magyar 7.80—7.90, kereskedelmi zab 6.40—6.50, uj tengeri 7.30—7.40, 6 román 7.30—7.40.

Bécs, jun. 13. (Az „Egyetértés” távirata.) A mai vásáron felhozott 2878 drb élő és 1004 drb lelt borja. A feldolgozott hümmennyiség 13,059 km. Élő borok ára 36—54 frt, leltéké 50—60 frt) kg) kilmontknt. Juhok 22—80 frt.

Bécs, jun. 13. Hitelezés. 231.75 Galicziai 251.75 Államvasut 260.50. Hitel-sorsjegy 164.75. — Napelond'or 9.42. — Arany 5.60. — Frankfurt 67.58. Poroz pénzüntalvas 58.10. Arany jár. 74.80. Angol Osztrák 105.60. Lombard 74.75. Tramvay —. Rente 63.75. 180-as 114. — 1864-ea 136.50. Ezüst 163.10. London — 117.85. Általános építobank —. Török sorsjegy 25.75. Angolépítobank —. Unio-bank —.

Bécs, jun. 13. Magyar földteher. kötvény 78.50 Salgó-Tarján 90 — Magyar hitel 214.25 Magyar záloglevél 96.50 Erdély 108 —. Magyar keleti vasut 67.50 Magyar sorsjegy 78.75 Magyar földhitel 56.50. Magyar vasuti kölcsön 100.50. Angló magy —. Franco magy bank —. Alföld 119.50. Magyar északkeleti vasut 115 —. Kel-vasuti eladóteher kötv. 65.25. Tiszai vasut 193.50. Arany árjarek 90.10.

London, jun. 12. Consolok 95 1/4, ezüst 57 1/2. Páris, jun. 12. (Zárlat.) List 67.50. 67. bányádt 66.75. 64.50. Repezeola 94. 92.50. 91.50. Szezs 50. 60.50. 60.75.

Páris, jun. 12. (Zárlat.) 3% re 76.47.5% re 112.25. olasz re 76.85. magyar re 79 1/2. osztr. arany re 64.50. Mobilier 182. osztr. államvasut 565. lombard 165. török sorsjegy 57.75. Hansas.

Hamburg, június 12. Buza 199. 198. rozs 131. 136a. épezeola 56. 64.50. szezs 41.50. 42.50. 43.50. 44. Bécs, jun. 12. (Zárlat) Buza 205.50. 197. Repece 131. 130. Zab 128. 133. Olaj 96.50. 64.80. 62. Szezs 53. 51.90. 53.30. 52.60.

London, jun. 12. Buza nyugodt állandó, érkezés pang, egyéb népszerűen változatlan, repezeola 31.50, érkezett buza 70.84, árpa 73.60, zab 28.450.

Veges költemények. A vágyölgyi vasut lövonatu pályáján szállított árúk köveztetvám fizetése tárgyában Pozsony város közönsége egy hosszú „előterjesztés” juttatott a napokban a belügyminiszteriumhoz. A kormány a nevezett vasutársulatnak két ízben megadta már a köveztetvámmentességet, és pedig 1870. év november havában s 1876. évi november hónapban. Azonban egy miniszteri rendelet, mely szerint a vizen, vasuton vagy tengelyen eszközölt szállítványoknak köveztetvám megrovása között teljes egyenlőség uralkodik? Pozsony városa most e rendelethez hivatozik s követeli, hogy a társulatot vámot szheressen, ellenkező esetben beperli a kormánytis, a társulatot is.

Jegyzék. Díjtételek a timár eser- és fáhej-nak Voralbergbe való szállítására. Folyó évi június 25-vel az osztrák-voorbergi áruforgalom díjtáblázatához, a timár eser- és fáhej az egész kocsiakadásokban az osztrák államvasut-társulat állomásán a tiszavideki vaspálya állomására való szállítási díjtételek tartalmazó IX-dik pótlék fog megjelenni. Példányok megtekinthetők az illető igazgatóságok és állomásokon, és az osztrák államvaspálya forgalmi igazgatóságánál Bécsben Pestalozsigasse 8 meg is szerezhető.

Jegyzék. Az 1878-dik január 1-vel életbe léptetett különleges díjtáblázata azon telerszállítványoknak, melyek a francia állomásokról vagy az átmenet kimutatása mellett az olasz kikötői állomásokból egyes szállítók felé mellett adnak fel, Cormourol Karanbesse folyó évi június hó 25-vel érvényen kívülre helyeztetik.

Kapirend június 14-én. Naptár, Péntek, Khat. Vazul püspök. Prot.: Elizeus. Görög-orsz: Junus 2. Lucifian. — Napkél 4 óra 3 perczor. Nyugszik 7 óra 57 perczor. Főrendháló ülést tart d. u. 2 órakor. Muzéumban nyitva van a régiségért d. e. 9 óratól d. u. 1 óráig. Esterházy képtár nyitva d. e. 9 óratól d. u. 1 óráig. Főv. tanács ülése d. e. 10 órakor. Főv. pénzügy és gazd. bizottság ülése d. u. 5 órakor. Magy. tud. akadémiá ülése d. u. 5 órakor. Orsz. képviselőtestület ülése d. e. 10—12 óráig d. u. 2—4 óráig. Közgyűlési esernök d. e. 9 óratól d. u. 4 óráig nyitva. Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva. Muzéumi könyvtár nyitva d. e. 9 óratól, d. u. 1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig. Alttartott nyitva egész nap. Magyar daltársulat előadást tart a „Kolumbia kert-ben” este 9 óratól kezdve.

Hajóforgalom június 12-én. A főváros Dunán balpartján következő vízi járműveket költetik ki: Neuman Mór m. h. 100 mm. gyűléssel Szt.

